

Općenito o uzorcima za mikrobiološke pretrage

Način uzorkovanja, ispravan transport i pravodobni početak obrade uzorka preduvjeti su za kvalitetnu mikrobiološku dijagnostiku.

Uputnica

Svaki uzorak zaprimljen u laboratorij mora biti popraćen ispravno ispunjenom uputnicom što je najčešće jedini način komunikacije mikrobiologa i liječnika koji šalje pacijenta na mikrobiološku pretragu.

Na uputnici treba navesti:

- opće podatke o pacijentu (ime, prezime, datum rođenja, MBO)
- vrstu uzorka (i anatomsko mjesto uzimanja)
- traženu pretragu
- dijagnozu
- klinički relevantne informacije (antimikrobno liječenje, trudnoća, imunosupresivna terapija...)
- datum uzimanja uzorka (za neke uzroke i vrijeme uzimanja)

Dodatna pretraga za uzorak koji je zaprimljen može se zatražiti u tijeku radnog dana, ako je poslana dovoljna količina uzorka. Svaki usmeni zahtjev za dodatnu pretragu mora biti popraćen uputnicom u elektronskom (Cezih) ili papirnatom obliku.

Uzorci

Način uzorkovanja, ispravan transport i pravodobni početak obrade uzorka preduvjeti su za kvalitetnu mikrobiološku dijagnostiku.

- Uzorci za mikrobiološku pretragu uzimaju se prema točno navedenim uputama za određenu pretragu

- Uzorci se mogu uzeti u mikrobiološkoj ambulanti Zavoda, u drugoj medicinskoj ustanovi ili ih pacijent uzima kod kuće (urin, ejakulat, stolica, perianalni otisak i sl.)
- Uzorak se uvijek uzima prije početka antimikrobne terapije! Ako to nije moguće, potrebno je navesti prethodnu antimikrobnu terapiju
- Uzeti uzorak s mjesta infekcije kako bi se otkrio etiološki uzročnik te izbjeći kontaminaciju vlastitim (endogenim) mikroorganizmima, kao i kontaminaciju iz okoline
- Prije uzimanja uzorka pripremiti odgovarajući pribor i posude za uzimanje uzorka, označiti posude imenom i prezimenom pacijenta. Ako se uzima više uzoraka naznačiti na svakoj posudi anatomsko mjesto uzimanja (npr. uretra, cerviks...)
- Posudu s uzorkom čvrsto zatvoriti kako ne bi došlo do curenja i posljedično kontaminacije
- Potrebno je uzeti odgovarajuću količinu uzorka (nedovoljna ili prevelika količina uzorka može uzrokovati lažno negativne rezultate)
- Vrijeme uzimanja uzorka ovisi o vrsti uzorka i traženoj pretragi
- Posude i pribor za uzimanje uzoraka odgovarajuće za traženu pretragu, mogu se dobiti na šalteru Službe za kliničku mikrobiologiju

Transport uzoraka

Uzorke je potrebno transportirati na način koji osigurava očuvanost uzorka i ne ugrožava sigurnost osoba koje mogu doći u kontakt s uzorkom.

- Većinu uzoraka potrebno je dostaviti u laboratorij unutar 2h. Za duži transport potrebno je koristiti transportne briseve ili čuvati uzorke u hladnjaku, ovisno o vrsti uzorka i pretrage
- Posude s uzorcima trebaju biti označene imenom i prezimenom i čvrsto zatvorene
- Uputnicu se preporuča staviti u plastičnu vrećicu za vrijeme transporta